

[Fraenkel.]

lig indeholder en Spire til noget helt andet, nemlig til det, man kan kalde en virkelig Udvandrerpolitik, og paa dette Problem er der Anledning til at henlede Tingets Opmærksomhed i høj Grad.

Det er et Problem, som jo rejser sig op af selve Tiden. Det maa efterhaanden blive vitterligt for enhver, at man i Europa ikke er i Stand til at afsætte den Varemængde, man tidligere har afsat. Den Krise, der nu synes at sætte ind med en Orkans Vældeovre i Nordamerika, er jo et Udslag af det Faktum, at efter Krigen har Kapitalen samlet sig derovre. Efter Krigen er man derovre i Modsætning til før Krigen begyndt at interessere sig for en Afsætning udadtil, en Afsætning udenfor Unites States' Grænser, for en Eksport. Da man staar med Pengene, og da man, som bekendt, ganske særlig i United States er overbevist om, at alt kan gøres med Penge, har man sat disse Penge ind i Produktionen paa en saadan Maade, at man en skønne Dag har faaet en Produktionskapacitet derovre, som til Trods for Toldrestriktioner, til Trods for den hele merkantilistiske Politik, der føres derovre, er blevet for stor, af den simple Grund, at det som Følge af den Politik, som føres i andre Lande, ikke er muligt at finde en købedygtig Forbrugermasse, der er i Stand til at aftage den uhyre Varemasse, som de koncentrerede nordamerikanske Bedrifter kan fremstille.

Under disse Forhold og under de europæiske Forhold, som til Dels af andre Grunde er af lignende Art, idet man heller ikke her kan komme af med Varerne, er der al mulig Grund til at klargøre sig sin Opfattelse af den hele økonomiske Situation, og hvad enten denne Opfattelse er saa eller saa, maa den bestemme een ganske afgjort overfor Spørgsmaalet, om der skal drives en virkelig Udvandrerpolitik eller ikke i et Land.

Ved en Udvandrerpolitik forstaar jeg naturligvis ikke alene en Politik, der skal fremme en Udvandring; en Politik, der vil hævde Udvandringen, kan ogsaa være en Udvandrerpolitik; men der skal altsaa være en planmæssig Opfattelse af Udvandringen, af dens eventuelle Nytte, af dens eventuelle Skade. Og en saadan Stilling overfor dette store Problem kan kun indtages

paa Grundlag af en klar Opfattelse af den økonomiske Situation i det hele.

Den er saadan, at man ganske roligt tør sige, at det Europa, vi kender, overhovedet ikke havde eksisteret, og alt det, vi kalder Opfindelsernes Tidsalder, ikke havde eksisteret, dersom ikke Udvandringen fra Europa i forrige Aarhundrede havde skabt den. Det er Tilbagevirkningen af denne Udvandring, af de 30 Millioner Mennesker, vi har sendt til United States i Løbet af 100 Aar — foruden de mange andre, vi har sendt andre Steder hen —, det er Tilbagevirkningen deraf, som gør, at Europa har kunnet udvikle sig saaledes, som vi kender det, og som har ført det op paa, hvad vi her hjemme kalder den kulturelle Højde, og den Levefod, som Europa eksisterer paa, en Levefod, der ikke kan opretholdes længere, fordi andre Kontinenter, andre Lande, skærmer sig mod den Vareafsætning fra Europa, der er Betingelsen for, at Levefoden kan opretholdes.

Derfor er man her paa vort Kontinent nødt til at spørge sig selv: vil vi føre det Middel videre, som man har anvendt i tidligere Tid med det Resultat, at Europa har kunnet drive det til den Levefod, man har, eller vil man det ikke? Hvis man ikke vil det, saa betyder det en Nedgang i Levefoden; hvis man vil det, kan man det nu langt bedre, end man kunde den Gang, fordi Halvdelen af Jorden endnu er ubeboet eller saa tyndt bebygget, at den praktisk talt er ubeboet, og at denne Halvdel af Jorden nu kan naas og koloniseres langt lettere end den Gang.

Spørgsmaalet er altsaa: om man vil eller ikke, om man kan finde nogen anden Vej; nogen anden Udvej til at skaffe det øvrige Europa og os den Afsætning af Produktionen, som er Betingelsen for, at der kan produceres i det Omfang, som Beskæftigelsen af Menneskene herhjemme og andre Steder kræver.

Vender man sig til det foreliggende Lovforslag, vil man se, at medens den større Mængde af dets Paragraffer tager Hensyn til Forholdet, saadan som det hidindtil har ligget her i Landet, hvor man jo meget godt kunde overlade hele Opsigten med alt det, der omtales her til en eller anden ældre Politivagtmester eller til et andet Menneske